VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2013. gada 25. aprīlī*

Tirdzniecība ar izstrādājumiem no roņiem — Regula (EK) Nr. 1007/2009 — Piemērošanas noteikumi — Regula (ES) Nr. 737/2010 — Aizliegums laist tirgū minētos izstrādājumus — Izņēmums inuītu kopienu interesēs — Iebilde par prettiesiskumu — Juridiskais pamats — Subsidiaritāte — Samērīgums — Pilnvaru nepareiza izmantošana

Lieta T-526/10

Inuit Tapiriit Kanatami, Otava (Kanāda),

Nattivak Hunters and Trappers Association, Kikiktarjuaka [*Qikiqtarjuaq*] (Kanāda),

Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Pannirtuna [*Pangnirtung*] (Kanāda),

Jaypootie Moesesie, ar dzīvesvietu Kikiktarjuakā,

Allen Kooneeliusie, ar dzīvesvietu Kikiktarjuakā,

Toomasie Newkingnak, ar dzīvesvietu Kikiktarjuakā,

David Kuptana, ar dzīvesvietu Ulukaktokā [*Ulukhaktok*] (Kanāda),

Karliin Aariak, ar dzīvesvietu Ikaluitā [*Iqaluit*] (Kanāda),

Canadian Seal Marketing Group, Kvebeka (Kanāda),

Ta Ma Su Seal Products, Inc., Kapomēla [*Cap-aux-Meules*] (Kanāda),

Fur Institute of Canada, Otava,

NuTan Furs, Inc., Katalina [*Catalina*] (Kanāda),

GC Rieber Skinn AS, Bergena [*Bergen*] (Norvēģija),

Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Nūka [*Nuuk*], Grenlande (Dānija),

Johannes Egede, ar dzīvesvietu Nūkā,

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), Nūka,

William E. Scott & Son, Edinburga (Apvienotā Karaliste),

* Tiesvedības valoda – angļu.

Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine , Kapomēla,

Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi, Stambula (Turcija),

Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd, Flerdelisa [*Fleur-de-Lys*] (Kanāda),

kurus pārstāv *J. Bouckaert* un *H. Viaene*, advokāti,

prasītāji,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *E. White*, *P. Oliver* un *K. Mifsud-Bonnici*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Parlaments, ko sākotnēji pārstāvēja *I. Anagnostopoulou* un *L. Visaggio*, vēlāk – *L. Visaggio* un *D. Gauci*, pārstāvji,

un

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *M. Moore* un *K. Michoel*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

par prasību atcelt Komisijas 2010. gada 10. augusta Regulu (ES) Nr. 737/2010, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1007/2009 par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņiem (OV L 216, 1. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs A. Ditrihs [*A. Dittrich*], tiesneši I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Białecka*] un M. Preks [*M. Prek*] (referents),

sekretāre J. Veiherte [*J. Weychert*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 11. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Fakti, tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

1 2009. gada 16. septembrī Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 1007/2009 par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņiem (OV L 286, 36. lpp.; turpmāk tekstā – "pamatregula"), kuras mērķis saskaņā ar tās 1. pantu ir paredzēt saskaņotus noteikumus par izstrādājumu no roņiem laišanu tirgū.

2 Pamatregulas 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ir atļauts laist tirgū tikai tādus izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuītu vai citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku. Importētiem izstrādājumiem šos nosacījumus piemēro importēšanas laikā vai vietā."

3 Pamatregulas preambulas 14. apsvērumā šajā ziņā ir precizēts, ka nedrīkstētu ciest to inuītu kopienu ekonomiskās un sociālās pamatintereses, kuras nodarbojas ar roņu medībām iztikas nodrošināšanai. Proti, minētā apsvēruma izpratnē medības ir inuītu sabiedrības locekļu neatņemama kultūras un identitātes sastāvdaļa, un tās par tādām ir atzītas ar ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām. Tādēļ būtu jāatļauj laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko inuītu un citas iezemiešu kopienas tradicionāli veic un kas palīdz tām nodrošināt iztiku.

4 No pamatregulas 3. panta 4. punkta un 5. panta 3. punkta izriet, ka Eiropas Komisijai ir jānosaka pasākumi, kas tostarp saistīti ar atļaujas ieviešanu par labu inuītu kopienām.

5 Saskaņā ar pamatregulas 8. pantu tā stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tomēr tās 3. pantu piemēro no 2010. gada 20. augusta.

6 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2010. gada 11. janvārī, *Inuit Tapiriit Kanatami*, *Nattivak Hunters and Trappers Association*, *Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association*, *Jaypootie Moesesie* k-gs, *Allen Kooneeliusie* k-gs, *Toomasie Newkingnak* k-gs, *David Kuptana* k-gs, *Karliin Aariak* k-dze, *Efstathios Andreas Agathos* k-gs, *Canadian Seal Marketing Group*, *Ta Ma Su Seal Products, Inc.*, *Fur Institute of Canada*, *NuTan Furs, Inc.*, *GC Rieber Skinn AS*, *Inuit Circumpolar Conference Greenland (ICC)*, *Johannes Egede* k-gs un *Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)* cēla prasību atcelt pamatregulu. Ar Vispārējās tiesas 2011. gada 6. septembra rīkojumu lietā T-18/10 *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome (Krājums, II-5599. lpp.), kurš pašlaik tiek izskatīts apelācijas instancē, minētā prasība tika noraidīta kā nepieņemama.

7 2010. gada 10. augustā Komisija pieņēma Regulu (ES) Nr. 737/2010, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus pamatregulas piemērošanai (OV L 216, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētā regula"). Saskaņā ar šīs regulas 12. pantu tā stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

8 2010. gada 9. novembrī prasītāji *Inuit Tapiriit Kanatami*, *Nattivak Hunters and Trappers Association*, *Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association*, *Jaypootie Moesesie* k-gs, *Allen Kooneeliusie* k-gs, *Toomasie Newkingnak* k-gs, *David Kuptana* k-gs, *Karliin Aariak* k-dze, *Canadian Seal Marketing Group*, *Ta Ma Su Seal Products, Inc.*, *Fur Institute of Canada*, *NuTan Furs, Inc.*, *GC Rieber Skinn AS*, *Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland)*, *Johannes Egede* k-gs, *Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)*, *William E. Scott & Son*, *Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine*, *Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi* un *Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd* cēla šo prasību atcelt apstrīdēto regulu.

9 Ar atsevišķiem dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2011. gada 11. un 23. februārī, Parlaments un Padome lūdza atļauju iestāties šajā lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Prasītāji un Komisija nav iesnieguši apsvērumus par šiem lūgumiem.

10 Ar 2011. gada 13. aprīļa rīkojumu Vispārējās tiesas septītās palātas priekšsēdētājs atļāva Parlamentam un Padomei iestāties lietā.

11 2011. gada 7. jūlijā Parlaments un Padome iesniedza savus iestāšanās rakstus.

12 2011. gada 9. augustā prasītāji iesniedza vēstuli, kurā bija ietverti viņu prasījumu grozījumi attiecībā uz izdevumiem. Ar Vispārējās tiesas septītās palātas priekšsēdētāja 2011. gada 29. augusta lēmumu šī vēstule tika pievienota lietas materiāliem. 2011. gada 8. un 12. septembrī Komisija un vēlāk Padome un Parlaments iesniedza savus apsvērumus par šiem prasītāju prasījumu grozījumiem.

13 2011. gada 13. septembrī prasītāji iesniedza savus apsvērumus par Parlamenta un Padomes iestāšanās rakstiem.

14 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atzīt prasību par pieņemamu;

— atcelt apstrīdēto regulu;

— atzīt pamatregulu par nepiemērojamu saskaņā ar LESD 277. pantu;

— piespriest Parlamentam un Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15 Komisijas un Parlamenta prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību;

— piespriest prasītājiem solidāri atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16 Padomes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību;

— piespriest prasītājiem solidāri atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;

— nepiespriest tai atlīdzināt visus prasītāju izdevumus vai to daļu.

17 2011. gada 9. augusta vēstulē (skat. iepriekš 12. punktu), kā arī tiesas sēdē prasītāji lūdza Vispārējo tiesu piespriest Komisijai segt savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzināt to tiesāšanās izdevumus un piespriest Parlamentam un Padomei segt savus tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par pieņemamību

18 Iestāšanās rakstā Padome norādīja, ka lielākā daļa prasītāju neatbilst LESD 263. pantā paredzētajiem nosacījumiem par pieņemamību, jo apstrīdētā regula neesot tieši skārusi visus prasītājus.

19 Komisija atbildē uz repliku, kā arī tiesas sēdē apgalvoja, ka prasība šķiet esam pieņemama vismaz attiecībā uz dažiem prasītājiem. Tomēr tiesas sēdē Komisija precizēja, ka tās ieskatā visi minēto prasītāju izvirzītie argumenti nav pieņemami un ka tie nav jāņem vērā (tiesas sēdes protokols).

20 Ir jāatgādina, ka Savienības tiesai ir tiesības, ņemot vērā katra gadījuma apstākļus, izvērtēt, vai pareizas tiesvedības princips pamato prasības noraidīšanu pēc būtības, pirms tam nespriežot par prasības pieņemamību (šajā ziņā skat. Tiesas 2002. gada 26. februāra spriedumu lietā C-23/00 P Padome/

Boehringer, *Recueil*, I-1873. lpp., 51. un 52. punkts, un 2004. gada 23. marta spriedumu lietā C-233/02 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2759. lpp., 26. punkts; Vispārējās tiesas 2010. gada 18. marta spriedumu lietā T-190/07 *KEK Diavlos*/Komisija, Krājums, II-33. lpp., 32. punkts).

21 Tā kā prasība katrā ziņā un turpmāk minēto iemeslu dēļ ir nepamatota, šīs lietas apstākļos procesuālās ekonomijas nolūkā vispirms ir jāizvērtē prasītāju prasījumi par tiesību akta atcelšanu, pirms tam nespriežot ne par prasības pieņemamību kopumā, ne par noteiktu prasītāju argumentu pieņemamību, ne arī par prasītāju izvirzītās iebildes par prettiesiskumu pieņemamību.

Par lietas būtību

22 Savas prasības pamatojumam prasītāji galvenokārt izvirza pamatu saistībā ar pamatregulas prettiesiskumu. Šī regula šajā lietā neesot piemērojama; tas apstrīdētajai regulai atņemot juridisko pamatu un izraisot tās atcelšanu. Saistībā ar otro pamatu, kas izvirzīts pakārtoti, prasītāji lūdz atcelt apstrīdēto regulu apgalvotās pilnvaru nepareizas izmantošanas dēļ.

Par pirmo pamatu saistībā ar to, ka apstrīdētajai regulai neesot juridiska pamata

23 Saistībā ar šo pamatu prasītāji izvirza iebildi par pamatregulas prettiesiskumu. Šis pamats iedalās trīs daļās.

24 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 277. pantā ir īstenots vispārējs princips, ar kuru ikvienam lietas dalībniekam tiek nodrošinātas tiesības – lai panāktu tiesību akta, par kuru tas var celt prasību, atcelšanu – netieši apšaubīt tāda iestāžu iepriekš pieņemta tiesību akta spēkā esamību, kas ir apstrīdētā tiesību akta juridiskais pamats, ja šim lietas dalībniekam nav bijis tiesību, pamatojoties uz LESD 263. pantu, celt tiešu prasību par šādu aktu, ar kuru tas tādējādi ir ticis ietekmēts, nebūdams spējīgs prasīt tā atcelšanu (šajā ziņā skat. Tiesas 1979. gada 6. marta spriedumu lietā 92/78 *Simmenthal*/Komisija, *Recueil*, 777. lpp., 39. punkts, un 1984. gada 19. janvāra spriedumu lietā 262/80 *Andersen* u.c./Parlaments, *Recueil*, 195. lpp., 6. punkts).

– Par pirmo pamata daļu saistībā ar kļūdainu pamatregulas juridiskā pamata izvēli

25 Pamatregula tika pieņemta, pamatojoties uz EKL 95. pantu. Atbilstoši tās 1. pantam šajā regulā ir paredzēti saskaņoti noteikumi par izstrādājumu no roņiem laišanu tirgū.

26 Saistībā ar pirmo iebildumu prasītāji apgalvo, ka Parlaments un Padome ir pieļāvuši kļūdu tiesību piemērošanā, izmantojot EKL 95. pantu kā juridisko pamatu pamatregulas pieņemšanai. No Komisijas iesniegtā priekšlikuma Parlamenta un Padomes regulai attiecībā uz izstrādājumu no roņiem tirdzniecību (2008. gada 23. jūlija COM(2008) 469, galīgā redakcija; turpmāk tekstā – "priekšlikums pamatregulai") paskaidrojuma raksta un no pamatregulas preambulas apsvērumiem izrietot, ka tās galvenais mērķis ir dzīvnieku labturības, nevis iekšējā tirgus darbības aizsardzība.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības kompetenču sistēmas ietvaros tiesību akta juridiskā pamata izvēle ir jābalsta uz objektīviem elementiem, kurus var pārbaudīt tiesā. Šo elementu starpā tostarp ir minēti akta mērķis un saturs (skat. Tiesas 2006. gada 12. septembra spriedumu lietā C-479/04 *Laserdisken*, Krājums, I-8089. lpp., 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Pastāvīgajā judikatūrā ir arī atzīts, ka EKL 95. panta 1. punktā paredzēto pasākumu mērķim faktiski ir jābūt iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļu uzlabošanai. Lai arī ar vienkāršu konstatāciju par valstu tiesisko regulējumu atšķirībām un ar abstraktu risku, ka tiks kavēta pamatbrīvību īstenošana vai radīsies konkurences izkropļojumi, nepietiek, lai attaisnotu EKL 95. panta kā juridiskā pamata izvēli, Savienības likumdevējs to var izvēlēties īpaši gadījumos, kad pastāv tādas atšķirības valstu tiesisko

regulējumu starpā, kuras var kavēt pamatbrīvību īstenošanu un tādējādi tieši ietekmēt iekšējā tirgus darbību (skat. Tiesas 2010. gada 8. jūnija spriedumu lietā C-58/08 *Vodafone* u.c., Krājums, I-4999. lpp., 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Šī norma var tikt izmantota, arī lai novērstu šādu šķēršļu tirdzniecībai rašanos, kas rastos atšķirīgas dalībvalstu tiesiskā regulējuma attīstības dēļ. Tomēr iespējai, ka šādi šķēršļi radīsies, ir jābūt ticamai un minētā pasākuma mērķim ir jābūt to novēršanai (skat. iepriekš 28. punktā minēto spriedumu lietā *Vodafone* u.c., 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Tomēr ir jāatgādina, ka EKL 95. panta izmantošana nav pamatota, ja iekšējā tirgus apstākļu saskaņošana ir tikai netiešas tiesību akta, ko paredzēts pieņemt, sekas (skat. Tiesas 1999. gada 18. novembra spriedumu lietā C-209/97 Komisija/Padome, *Recueil*, I-8067. lpp., 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 No iepriekš minētā izriet, ka gadījumā, ja pastāv šķēršļi tirdzniecībai vai ja ir ticams, ka šādi šķēršļi radīsies nākotnē, tāpēc ka dalībvalstis attiecībā uz kādu izstrādājumu vai kādu izstrādājumu kategoriju ir noteikušas vai gatavojas noteikt atšķirīgus pasākumus, kas nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni un tādējādi kavētu attiecīgā izstrādājuma vai izstrādājumu brīvu apriti Savienībā, EKL 95. pants dod tiesības iesaistīties Savienības likumdevējam, veicot attiecīgus pasākumus, ievērojot, pirmkārt, minētā panta 3. punktu un, otrkārt, Līgumā minētos vai judikatūrā radītos tiesību principus, tostarp samērīguma principu (Tiesas 2004. gada 14. decembra spriedumi lietā C-210/03 *Swedish Match*, Krājums, I-11893. lpp., 33. punkts, un lietā C-434/02 *Arnold André*, Krājums, I-11825. lpp., 34. punkts).

32 Tiesa ir arī atzinusi, ka ar frāzi "pasākumi, lai tuvinātu", kas minēta EKL 95. pantā, Līguma autori atkarībā no saskaņojamās nozares vispārējā konteksta un konkrētajiem apstākļiem ir vēlējušies Savienības likumdevējam piešķirt rīcības brīvību attiecībā uz to, kāda aktu tuvināšanas metode ir piemērotāka vēlamā rezultāta sasniegšanai, it īpaši tehniskā ziņā sarežģītās nozarēs (skat. iepriekš 28. punktā minēto spriedumu lietā *Vodafone* u.c., 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Atkarībā no apstākļiem šie attiecīgie pasākumi var būt šādi: noteikt visām dalībvalstīm pienākumu atļaut attiecīgā izstrādājuma vai izstrādājumu tirdzniecību, šādam atļaujas sniegšanas pienākumam pievienot zināmus nosacījumus vai pat pagaidu kārtā vai galīgi aizliegt noteikta izstrādājuma vai izstrādājumu laišanu tirdzniecībā (skat. iepriekš 31. punktā minēto spriedumu lietā *Swedish Match*, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Pārbaudot, vai ir izpildīti visi nosacījumi, lai EKL 95. pantu izmantotu kā pamatregulas juridisko pamatu, ir jāņem vērā visi šie apsvērumi.

35 Šajā gadījumā no pamatregulas skaidri izriet, ka tās galvenais mērķis ir nevis dzīvnieku labturības aizsardzība, bet gan iekšējā tirgus darbības uzlabošana.

36 Pirmām kārtām, šajā ziņā ir jānorāda, ka pamatregulas pieņemšanas brīdī attiecībā uz konkrētajiem izstrādājumiem pastāvēja atšķirības starp dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem.

37 Piemēram, no priekšlikuma pamatregulai izriet, ka, lai reaģētu uz pilsoņu bažām un spiedienu, vairākas dalībvalstis ir pieņēmušas vai plāno pieņemt vai izvērtēt tiesību aktus, kuri vērsti uz to, lai ierobežotu vai aizliegtu saimnieciskās darbības, kas saistītas ar izstrādājumu no roņiem izgatavošanu, un ka šādai situācijai dalībvalstīs bija jāizraisa jaunas likumdošanas iniciatīvas. Komisija konstatēja, ka Savienībā līdztekus pastāv nesaskanīgi tirdzniecības nosacījumi, kas ir atšķirīgi dažādās dalībvalstīs vai dalībvalstu grupās, un ka no tā rodas iekšējā tirgus sadrumstalošanās, jo tirgus dalībniekiem sava prakse ir jāpielāgo dažādām katrā dalībvalstī spēkā esošām tiesību normām.

38 Tāpat pamatregulas preambulas 4. un 5. apsvērumā ir atgādināts, ka "roņu medības rosinājušas sabiedrības locekļus un valdības paust nopietnas bažas, jo viņiem rūp dzīvnieku labturība", ņemot vērā ciešanas, kas šiem dzīvniekiem tiek sagādātas, tos nogalinot un dīrājot, un ka, "reaģējot uz pilsoņu un patērētāju bažām [..] no dzīvnieku labturības viedokļa un iespēju, ka tirgū ir izstrādājumi, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri nogalināti un nodīrāti tā, ka tiem ir sagādātas [..] ciešanas, vairākas dalībvalstis ir pieņēmušas vai plāno pieņemt tiesību aktus, kas reglamentē izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, aizliedzot to importu un ražošanu, bet citās dalībvalstīs šādu izstrādājumu tirdzniecība nav ierobežota".

39 Saskaņā ar pamatregulas preambulas 6.–8. apsvērumu "atšķirības valstu noteikumos, kas reglamentē izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, importu, ražošanu un realizēšanu, [..] negatīvi ietekmē to izstrādājumu iekšējā tirgus darbību, kuri satur vai var saturēt izstrādājumus no roņiem, un tie ir šķēršļi šādu izstrādājumu tirdzniecībai [un] var vēl vairāk likt patērētājiem atturēties no tādu izstrādājumu pirkšanas, kas nav izgatavoti no roņiem, bet ko nevar viegli atšķirt no līdzīgiem izstrādājumiem, kuri ir izgatavoti no roņiem, vai izstrādājumiem, kuros var būt elementi vai sastāvdaļas, kas ir iegūtas no roņiem, taču nav skaidri atpazīstamas". Tātad pamatregulai bija "jāsaskaņo [Savienības] noteikumi attiecībā uz komerciālām darbībām ar izstrādājumiem no roņiem, tādējādi novēršot attiecīgo izstrādājumu, tostarp izstrādājumiem no roņiem līdzvērtīgu vai tos aizstājošu izstrādājumu, iekšējā tirgus traucējumus".

40 No šo preambulas apsvērumu vērtējuma izriet, ka, kamēr pilsoņu un patērētāju bažu dēļ saistībā ar dzīvnieku labturību vairākas dalībvalstis bija pieņēmušas vai plānoja pieņemt tiesību aktus, kas reglamentē izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, Savienības likumdevējs savukārt ir rīkojies ar mērķi saskaņot attiecīgās tiesību normas un tādējādi novērst attiecīgo izstrādājumu iekšējā tirgus traucējumus.

41 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru, tiklīdz nosacījumi EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošanai ir izpildīti, Savienības likumdevējam nevar tikt liegts izmantot šo juridisko pamatu, tāpēc ka dzīvnieku labturības aizsardzībai ir izšķiroša nozīme, izdarot izvēli. Šāda situācija pēc analoģijas var rasties saistībā ar sabiedrības veselības aizsardzību (Tiesas 2000. gada 5. oktobra spriedums lietā C-376/98 Vācija/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-8419. lpp., 88. punkts; 2002. gada 10. decembra spriedums lietā C-491/01 *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, *Recueil*, I-11453. lpp., 62. punkts, un 2005. gada 12. jūlija spriedums apvienotajās lietās C-154/04 un C-155/04 *Alliance for Natural Health* u.c., Krājums, I-6451. lpp., 30. punkts), kā arī patērētāju aizsardzību (iepriekš 28. punktā minētais spriedums lietā *Vodafone* u.c., 36. punkts).

42 Turklāt ir jānorāda, ka dzīvnieku labturības aizsardzība ir leģitīms vispārējo interešu mērķis, par kura nozīmīgumu liecina tas, ka dalībvalstis ir pieņēmušas protokolu par dzīvnieku aizsardzību un labturību, kas pievienots EK līgumam (OV 1997, C 340, 110. lpp.; turpmāk tekstā – "Protokols"). Tiesa turklāt vairākkārt ir atzinusi, ka Savienībai ir interese nodrošināt dzīvnieku veselību un aizsardzību (Tiesas 2009. gada 10. septembra spriedums lietā C-100/08 Komisija/Beļģija, Krājums I-140. lpp., 91. punkts).

43 Kā izriet no pamatregulas preambulas 9. un 10. apsvēruma, šādā kontekstā, apzinādamies savus no Protokola izrietošos pienākumus attiecībā uz dzīvnieku labturības prasību ievērošanu, izstrādājot un īstenojot iekšējā tirgus politiku, Savienības likumdevējs secināja, ka, lai novērstu pašreizējo iekšējā tirgus sadrumstalotību, ir jāparedz saskaņoti noteikumi, vienlaikus ņemot vērā dzīvnieku labturības apsvērumus.

44 Lai šajā lietā aplūkojamais pasākums būtu efektīvs, tam bija piemēroti jāreaģē uz iemesliem, kas ir izraisījuši dalībvalstīs spēkā esošos vai iepriekš izsludinātos tiesību aktus. Šajā ziņā no pamatregulas preambulas 10. apsvēruma izriet, ka, lai atjaunotu patērētāju uzticību, vienlaikus cenšoties pilnībā ņemt vērā bažas par dzīvnieku labturību, "parasti nevajadzētu būt atļautam laist tirgū no roņiem iegūtus izstrādājumus". Turklāt Savienības likumdevējs uzskatīja, ka, lai reaģētu uz pilsoņu un

patērētāju bažām, kas attiecas "uz roņu nogalināšanu un dīrāšanu, [..] ir [..] jārīkojas, lai samazinātu pieprasījumu saistībā ar izstrādājumu no roņiem realizēšanu un arī ekonomisko pieprasījumu, kas veicina roņu komerciālas medības".

45 Proti, kā izriet no pamatregulas preambulas 13. apsvēruma, Savienības likumdevējs uzskatīja, ka visefektīvākais paņēmiens, lai novērstu pastāvošos un sagaidāmos traucējumus attiecīgo izstrādājumu iekšējā tirgus darbībā, ir atgūt patērētāju uzticēšanos, viņiem garantējot, ka vispār Savienības tirgū vairs netiks tirgots neviens izstrādājums no roņiem, tostarp aizliedzot šo izstrādājumu importu no trešām valstīm.

46 Tomēr Savienības likumdevējs paredzēja šī aizlieguma izņēmumu attiecībā uz roņu medībām, ko veic inuītu un citas iezemiešu kopienas, lai nodrošinātu iztiku. Proti, pamatregulas preambulas 14. apsvērumā ir precizēts, ka "nedrīkstētu ciest to inuītu kopienu ekonomiskās un sociālās pamatintereses, kuras nodarbojas ar roņu medībām iztikas nodrošināšanai".

47 Turklāt no pamatregulas preambulas 3., 7. un 8. apsvēruma izriet, ka šīs regulas mērķis ir arī novērst šķēršļus tādu izstrādājumu brīvai apritei, kuri nav izgatavoti no roņiem, bet kurus tieši to rakstura dēļ ir grūti un pat neiespējami atšķirt no līdzīgiem izstrādājumiem, kuri ir izgatavoti no roņiem, vai izstrādājumiem, kuros var būt elementi vai sastāvdaļas, kas ir iegūtas no roņiem, taču nav skaidri atpazīstamas (skat. iepriekš 39. punktu). Proti, nomierinot patērētājus, ka izstrādājumi no roņiem, izņemot izstrādājumus, kuri iegūti no iezemiešu kopienu tradicionālajām medībām iztikas nodrošināšanai, vairs netiek tirgoti Savienībā, vairs nerodas jautājums par šo izstrādājumu nošķiršanu no tiem, kas nav izgatavoti no roņiem, un visu konkrēto kategoriju izstrādājumi var tikt brīvi pārvietoti Savienības teritorijā.

48 Šādā kontekstā Savienības likumdevēja iejaukšanās, pamatojoties uz EKL 95. pantu, šķiet pamatota.

49 Šo secinājumu nevar likt apšaubīt dažādie prasītāju argumenti, ar kuriem tie apstrīd vairāku iepriekšējos punktos izvirzīto apsvērumu patiesumu. It īpaši attiecībā uz atšķirību valstu tiesību aktos esamību prasītāji norāda, ka no priekšlikuma pamatregulai izriet, ka tikai divas dalībvalstis jau bija pieņēmušas tiesību aktus, ar kuriem tiek reglamentēta izstrādājumu no roņiem tirdzniecība, un ka kāda trešā valsts plānoja to darīt. Turklāt tie norāda, ka ar Komisijas apgalvojumu, ka "nevar izslēgt [..], ka citas dalībvalstis nākotnē īstenos līdzīgas iniciatīvas", nepietiek, lai pierādītu šķēršļu iekšējā tirgus darbībai esamību.

50 Pirmkārt, attiecībā uz šo pēdējo apgalvojumu saistībā ar priekšlikumu pamatregulai pietiek uzsvērt, ka tas nav pārņemts pamatregulā; tās formulējums atspoguļo situāciju, kura kopš tā laika jau bija izmainījusies. Tādējādi pamatregulas preambulas 5. un 6. apsvērumā ir minēts, ka "vairākas" dalībvalstis ir pieņēmušas vai plāno pieņemt tiesību aktus, kas reglamentē izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, lai gan citās dalībvalstīs šādu izstrādājumu tirdzniecība netiek ierobežota. Šajā ziņā Komisija precizēja, ka pamatregulas pieņemšanas brīdī aizliegumi attiecībā uz izstrādājumiem no roņiem bija spēkā trīs dalībvalstīs, ka viena cita dalībvalsts bija noteikusi aizliegumu, kas vēl nebija stājies spēkā, ka divas citas dalībvalstis bija publicējušas un nosūtījušas Komisijai attiecīgus tiesību aktu projektus un ka arī trīs citas dalībvalstis bija darījušas zināmu savu nodomu piemērot aizliegumus, nepastāvot Savienības pieņemtiem tiesību aktiem.

51 Otrkārt, neatkarīgi no precīza skaita dalībvalstu, kuras pamatregulas pieņemšanas brīdī jau bija pieņēmušas tiesību aktus par šo jautājumu vai skaidri paudušas šādu nodomu, ir jākonstatē, ka šie dažādie pasākumi veidoja šķēršļus izstrādājumu no roņiem brīvai apritei. Šajā ziņā apstāklis, ka to dalībvalstu skaits, kuras jau bija pieņēmušas tiesību aktus vai kurām bija nodoms to darīt konkrētā jomā, bija minimāls, nevar veidot izšķirošu kritēriju attiecībā uz iespēju veikt tuvināšanas pasākumu Savienības līmenī (šajā ziņā skat. iepriekš 31. punktā minētos spriedumus lietā *Swedish Match*, 37. punkts, un lietā *Arnold André*, 38. punkts).

52 Tādējādi ir jāuzskata, ka šajā lietā Savienības likumdevējs pareizi ir secinājis, ka apstākļos, kad netiek īstenota rīcība Savienības līmenī, ir ticami, ka, ņemot vērā, ka dalībvalstis ir pieņēmušas jaunas tiesību normas, kas atspoguļo pilsoņu un patērētāju pieaugošās bažas saistībā ar roņu labturības jautājumu, radīsies vai jau ir radušies šķēršļi preču, kas ietver vai var ietvert izstrādājumus no roņiem, tirdzniecībai (šajā ziņā skat. iepriekš 31. punktā minēto spriedumu lietā *Swedish Match*, 39. punkts).

53 Prasītāji arī norāda, ka lietā, kurā pieņemts iepriekš 31. punktā minētais spriedums lietā *Swedish Match*, izšķirošais elements, ko Tiesa ņēmusi vērā, bija tas, ka tabakas izstrādājumu tirgus bija tāds, kurā tirdzniecības starp dalībvalstīm apjoms bija samērā ievērojams. Tomēr tā tas nav attiecībā uz izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, it īpaši attiecībā uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, kuras jau ir pieņēmušas tiesību aktus šajā jomā.

54 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošana nebūt nenozīmē, ka katrā situācijā, kas ir paredzēta tiesību aktā, kurš ir balstīts uz šādu pamatu, pastāv faktiska saikne ar brīvu apriti starp dalībvalstīm. Kā Tiesa jau ir norādījusi, lai pamatotu EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošanu, nozīme ir tam, ka tiesību akts, kas ir pieņemts, izmantojot šo pamatu, faktiski ir vērsts uz to, lai uzlabotu iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļus (skat. Tiesas 2006. gada 12. decembra spriedumu lietā C-380/03 Vācija/Parlaments un Padome, Krājums, I-11573. lpp., 80. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Katrā ziņā prasītāju arguments nevar tikt atbalstīts. Attiecībā uz to apgalvojumu, saskaņā ar kuru izstrādājumu no roņiem ražošana Savienībā esot niecīga, ir jākonstatē, ka šīs ražošanas apjoma lielumam nav ietekmes uz konkrēto preču tirdzniecības starp dalībvalstīm apjoma noteikšanu, jo, nosakot šo apjomu, ir jāņem vērā arī Savienībā importēto preču tirdzniecība.

56 Turklāt ir jāprecizē, ka saskaņā ar pamatregulas preambulas 7. un 8. apsvērumu atšķirīgu valstu tiesību normu pastāvēšana var vēl vairāk likt "patērētājiem atturēties no tādu izstrādājumu pirkšanas, kas nav izgatavoti no roņiem, bet ko nevar viegli atšķirt no līdzīgiem izstrādājumiem, kuri ir izgatavoti no roņiem, vai izstrādājumiem, kuros var būt elementi vai sastāvdaļas, kas ir iegūtas no roņiem, taču nav skaidri atpazīstamas, piemēram, kažokādas, omega-3 kapsulas un eļļa, kā arī ādas izstrādājumi". Proti, kā atgādināts iepriekš 47. punktā, ir jāuzskata, ka minētajā regulā paredzēto saskaņošanas pasākumu mērķis ir izvairīties no konkrēto izstrādājumu – tostarp izstrādājumiem no roņiem identisku vai līdzvērtīgu izstrādājumu – iekšējā tirgus traucējumiem. Kā izriet no izstrādājumu no roņiem definīcijas, kāda tā ir formulēta pamatregulas 2. pantā un minētās regulas preambulas 3. apsvērumā, izstrādājumi, kuri ir izgatavoti no roņiem, kā arī tie, kuri nav izgatavoti no roņiem, bet ir līdzīgi pirmajiem vai kuros ir sastāvdaļas, kas ir iegūtas no roņiem, ir ļoti dažādi un sevī ietver plaša patēriņa preces, kuru tirdzniecība starp dalībvalstīm noteikti nav niecīga.

57 Šajā kontekstā prasītāju apgalvojums, saskaņā ar kuru ir jāņem vērā vienīgi tirdzniecība attiecībā uz valstīm, kuras reglamentējušas šo jomu, nevar tikt atbalstīts. Proti, tā kā preces, uz kurām attiecas saskaņošanas pasākums, tiek saprastas plašā nozīmē, šķiet acīmredzams, ka to tirdzniecība attiecas uz visām dalībvalstīm.

58 Pamatojoties uz visu iepriekš minēto, ir jāsecina, ka atšķirības, kuras jau pastāvēja un kuras, visticamāk, vēl pieaugtu, starp valstu tiesību normām, kas reglamentē izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, varēja pamatot Savienības likumdevēja iejaukšanos, pamatojoties uz EKL 95. pantu.

59 Otrām kārtām, pamatojoties uz šo secinājumu, ir jāpārbauda, vai tostarp pamatregulas 1., 3. un 4. panta mērķis faktiski ir iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļu uzlabošana.

60 Saskaņā ar pamatregulas 1. pantu ar šo regulu "paredz saskaņotus noteikumus par izstrādājumu no roņiem laišanu tirgū". Turklāt no tās preambulas 15. apsvēruma izriet, ka minētā regula "neskar citus Kopienas vai valsts noteikumus, kas regulē roņu medības".

61 Tādējādi pamatregulas 3. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "ir atļauts laist tirgū tikai tādus izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuītu vai citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku, [un ka] importētiem izstrādājumiem šos nosacījumus piemēro importēšanas laikā vai vietā".

62 Turklāt, lai tiktu nodrošināts, ka ar pamatregulas 3. panta 1. punktu atļautie izstrādājumi, kā arī visi izstrādājumi, kas nav izgatavoti no roņiem, bet ko nevar viegli atšķirt no līdzīgiem izstrādājumiem, kuri ir izgatavoti no roņiem, vai izstrādājumiem, kuros var būt elementi vai sastāvdaļas, kas ir iegūtas no roņiem, taču nav skaidri atpazīstamas, var būt brīvā apritē Savienības iekšējā tirgū, likumdevējs pamatregulas 4. pantā paredzēja, ka "dalībvalsts nekavē tādu izstrādājumu no roņiem laišanu tirgū, kas atbilst [pamat]regulai". Ir jāuzskata, ka šī tiesību norma sniedz pamatregulai pilnu iedarbību attiecībā uz tās mērķi uzlabot iekšējā tirgus darbības apstākļus. Proti, šis pants liedz dalībvalstīm likt šķēršļus apritei Savienībā attiecībā uz visām šo kategoriju precēm, tostarp ar ierobežojošākām tiesību normām, ko tās varētu uzskatīt par vajadzīgām, lai nodrošinātu dzīvnieku labturību, vai lai nomierinātu patērētājus. Tādējādi pamatregulas 4. pantā ir izteikts minētās regulas 1. pantā minētais mērķis.

63 Visbeidzot, ir jānoraida prasītāju arguments, saskaņā ar kuru Padomes 1983. gada 28. marta Direktīva 83/129/EEK par noteiktu ronēnu ādu un ādas izstrādājumu importēšanu dalībvalstīs (OV L 91, 30. lpp.) balstās uz pamatojumu, kas ir vismaz salīdzināms ar pamatregulas pamatojumu, lai gan minētā direktīva ir pieņemta, pamatojoties uz EEK līguma 235. pantu, kas vēlāk kļuva par EKL 308. pantu, tad par LESD 352. pantu. Saskaņā ar judikatūru tiesību akta juridiskais pamats ir jānosaka, ņemot vērā tā mērķi un saturu, nevis citu Savienības tiesību aktu, kam attiecīgā gadījumā ir līdzīgas īpašības, pieņemšanā izmantoto juridisko pamatu (skat. Tiesas 2009. gada 8. septembra spriedumu lietā C-411/06 Komisija/Parlaments un Padome, Krājums, I-7585. lpp., 77. punkts un tajā minētā judikatūra). Katrā ziņā šķiet, ka minētā direktīva, kas pieņemta, pamatojoties uz EEK līgumu, atbilst citiem, nevis pamatregulas mērķiem.

64 No iepriekš minētā izriet, ka pamatregulas mērķis patiešām ir iekšējā tirgus darbības apstākļu uzlabošana un ka tādējādi tā varēja tikt pieņemta, pamatojoties uz EKL 95. pantu.

65 Saistībā ar otro iebildumu, kas izvirzīts pakārtoti, prasītāji apgalvo, ka EKL 95. pants nav uzskatāms par pietiekamu juridisku pamatu pamatregulas pieņemšanai, jo, tā kā paredzētais aizliegums prasītāju ieskatā būtiski ietekmējot tirdzniecību ar trešajām valstīm, būtu bijis nepieciešams atsaukties arī uz EKL 133. pantu. Tie atgādina, ka priekšlikumā pamatregulai bija atsauce uz abām tiesību normām, un apgalvo, ka atšķirības starp priekšlikumu un galīgi apstiprināto redakciju nepamato atsaukšanos vienīgi uz EKL 95. pantu. Aizliegums laist tirgū konkrētos izstrādājumus, kuri galvenokārt tiek izgatavoti ārpus Savienības, faktiski veidojot importa aizliegumu.

66 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ja kāda Eiropas Savienības tiesību akta analīze atklāj, ka tam ir divi mērķi vai ka tam ir divas sastāvdaļas, un ja viena no tām var tikt atzīta par galveno vai dominējošo, bet otra – tikai par mazāk svarīgu, tad tiesību akts ir jābalsta tikai uz vienu juridisko pamatu, proti, uz to, kas atbilst galvenajam vai dominējošajam mērķim vai sastāvdaļai (iepriekš 41. punktā minētais spriedums lietā *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, 94. punkts).

67 Savukārt, ja izņēmuma kārtā ir konstatēts, ka tiesību aktam vienlaicīgi ir vairāki nedalāmi saistīti mērķi vai sastāvdaļas un neviens no šiem mērķiem vai sastāvdaļām nav uzskatāms par netiešu un pakārtotu otram, šāds tiesību akts ir jābalsta uz dažādiem atbilstīgiem juridiskiem pamatiem (skat. iepriekš 63. punktā minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Tādējādi ir jāizvērtē, vai pamatregulai ir arī kopējās tirdzniecības politikas mērķis un vai tā ietver sastāvdaļas, kuras izriet no šīs politikas, kuras neatraujami ir saistītas ar sastāvdaļām, kas vērstas uz iekšējā tirgus darbības uzlabošanu, un kurām būtu tik liela nozīme, ka šim tiesību aktam būtu bijis jābūt pamatotam ar divkāršu juridisku pamatu.

69 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka pretēji tās priekšlikumam pamatregulā pats par sevi nav aizliegts ne izstrādājumu no roņiem imports, ne to tranzīts vai eksports. Proti, ar minētās regulas 3. panta 1. punktu ir vienīgi aizliegta to laišana tirgū, precizējot, ka attiecībā uz importētajiem izstrādājumiem šis aizliegums būtu jāpiemēro importēšanas laikā vai vietā, un, kā tas izriet no pamatregulas preambulas 10. apsvēruma, tas darīts ar mērķi nodrošināt efektivitāti. Šajā ziņā pamatregulas 2. panta 5. punktā imports ir definēts kā "jebkāda preču ievešana Kopienas muitas teritorijā".

70 Izstrādājumu no roņiem imports tātad ir aizliegts vienīgi gadījumos, kad tos paredzēts laist tirgū Savienībā. Turklāt – līdzīgi Komisijas viedoklim – ir jāsecina, ka, aizliedzot laist tirgū izstrādājumus no roņiem, pamatregulā nav liegts izstrādājumu no roņiem imports, uzglabāšana, pārstrāde vai ražošana Savienībā, ja tie ir paredzēti eksportam un nemaz netiek laisti brīvā apritē Savienības tirgū. Turklāt pamatregulas 3. panta 2. punktā ir paredzēts, ka, pirmkārt, izstrādājumu no roņiem imports ir atļauts arī tad, ja imports ir gadījuma rakstura un tajā ietilpst tikai tādas preces, kuras tiek izmantotas personiskām vajadzībām, nevis komerciālā nolūkā, un, otrkārt, izstrādājumu no roņiem laišana tirgū bez nolūka gūt peļņu arī ir atļauta tad, ja tie iegūti kā blakusprodukti medībās, kas tiek regulētas saskaņā ar valstu tiesību aktiem un veiktas tikai ar mērķi nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību. Visbeidzot, aizliegums laist tirgū attiecas arī uz dalībvalstu izcelsmes izstrādājumiem no roņiem, pat ja ir skaidrs, ka to īpatsvars nav ļoti liels.

71 No minētā ir jāsecina, ka importa aizliegums patiešām ir paredzēts ar mērķi novērst izstrādājumu no roņiem laišanu tirgū un līdz ar to sasniegt vienīgo pamatregulas mērķi uzlabot iekšējā tirgus darbību. Šajā ziņā minētajai regulai ir tikai pakārtota iedarbība uz ārējo tirdzniecību.

72 Līdz ar to ir jāsecina, ka vienīgais pamatregulas mērķis, it īpaši tās 3. panta 1. punkta pēdējā teikumā ietvertais, ir nodrošināt to pasākumu efektivitāti, kuri ir vērsti uz iekšējā tirgus darbības uzlabošanu, vienlaikus nesasniedzot mērķi, kas saistīts ar kopējās tirdzniecības politikas ieviešanu. Ņemot vērā šo secinājumu un iepriekš 66. un 67. punktā atgādināto judikatūru, ir jākonstatē, ka pamatregulas juridiskais pamats nevarēja būt vienlaikus kā EKL 95., tā 133. pants.

73 Katrā ziņā šajā sakarā ir jānorāda, ka iepriekš 41. punktā minētajā spriedumā lietā *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco* (98. punkts) Tiesa ir norādījusi, ka konkrētajā lietā kļūdainā atsauce uz EKL 133. pantu kā otru apstrīdētās direktīvas juridisko pamatu pati par sevi neizraisa tās spēkā neesamību. Tiesa uzskatīja, ka šāda kļūda Savienības tiesību akta pamatojumos ir tikai gluži formāla rakstura trūkums, ja vien tā dēļ nav pieļauts procedūras, kas piemērojama šī akta izdošanai, pārkāpums (skat. iepriekš 31. punktā minēto spriedumu lietā *Swedish Match*, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

74 Šāda pati pieeja pēc analoģijas ir piemērojama šai lietai. It īpaši ir jānorāda, ka EKL 95. un 133. pantā ir prasīta identiska balsošanas procedūra Padomē.

75 Tādējādi EKL 95. panta 1. punktā ir noteikts, ka uz šī panta pamata akti jāpieņem saskaņā ar koplēmuma procedūru, kas minēta EKL 251. pantā, pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju. Ir jāatgādina, ka EKL 251. pantā paredzētajā koplēmuma procedūrā Padome principā lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot gadījumus, kad tiek apstiprināti grozījumi kopējā nostājā, kurus ierosinājis Parlaments un par kuriem Komisija sniegusi negatīvu atzinumu, jo tad Padomei lēmumi jāpieņem vienprātīgi. Savukārt EKL 133. panta 4. punktā paredzēts, ka Padome, īstenojot ar šo pantu piešķirtās pilnvaras, pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu.

76 Līdz ar to atsaucei uz divkāršu juridisku pamatu, ko veido EKL 95. un 133. pants, nebūtu bijusi nekāda ietekme uz Padomē piemērojamajiem balsošanas noteikumiem. Turklāt atsauce vienīgi uz EKL 95. pantu nav kaitējusi Parlamenta tiesībām, jo šajā pantā skaidri norādīts uz EKL 251. pantā minēto koplēmuma procedūru (skat. pēc analoģijas Tiesas 1991. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-300/89 Komisija/Padome, sauktu "Titāna dioksīds", *Recueil*, I-2867. lpp., 17.–21. punkts).

77 Šajos apstākļos ir jāsecina, ka, pat pieņemot, ka uz pamatregulu attiecas arī EKL 133. pants, atsauce vienīgi uz EKL 95. pantu kā juridisko pamatu nebūtu varējusi veidot pārkāpumu minētās regulas pieņemšanas procedūrā un līdz ar to šī iemesla dēļ šī regula nevarētu tikt atzīta par spēkā neesošu (skat. pēc analoģijas iepriekš 31. punktā minēto spriedumu lietā *Swedish Match*, 43.–45. punkts, un iepriekš 41. punktā minēto spriedumu lietā *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, 106.–111. punkts).

78 Tādējādi šī pamata pirmā daļa ir jānoraida.

– Par otro pamata daļu saistībā ar subsidiaritātes un samērīguma principu pārkāpumu

79 Pirmkārt, prasītāji norāda, ka galvenais vai pat vienīgais pamatregulas mērķis ir dzīvnieku labturības aizsardzība un ka šāds mērķis nav Savienības ekskluzīvā kompetencē. Iestādes tomēr neesot pierādījušas, kādēļ Savienības līmenī pieņemts tiesību akts, kas vērsts uz roņu labturības aizsardzību, būtu piemērotāks un nepieciešams.

80 Ir jāatgādina, ka pamatregulas pieņemšanas laikā subsidiaritātes princips bija noteikts EKL 5. panta otrajā daļā, saskaņā ar kuru Savienība jomās, kas nav tās ekskluzīvā kompetencē, rīkojas vienīgi tad un tiktāl, ciktāl dalībvalstis nespēj pilnībā sasniegt paredzētās darbības mērķus un tātad paredzētās darbības apjoma vai rezultātu dēļ šie mērķi vieglāk var tikt sasniegti Savienības līmenī. Šis princips bija konkretizēts EKL pievienotajā protokolā par subsidiaritātes principa un samērīguma principa piemērošanu (OV 1997, C 340, 173. lpp.), kura 5. punktā bija paredzētas arī pamatnostādnes šo nosacījumu ievērošanas konstatēšanai.

81 Attiecībā uz tiesību aktiem minētā protokola 6. un 7. punktā bija precizēts, ka Kopiena kā likumdevējs darbojas tikai tiktāl, ciktāl tas ir vajadzīgs, un ka Kopienas pasākumos būtu jāparedz pēc iespējas plašāka rīcības brīvība lēmumu pieņemšanai valsts līmenī, tomēr šai rīcības brīvībai ir jābūt saderīgai ar pasākuma mērķa īstenošanu un Līguma prasību ievērošanu.

82 Minētā protokola 3. punktā turklāt ir precizēts, ka subsidiaritātes princips neliek apšaubīt Kopienai ar Līgumu piešķirtās pilnvaras, kā tās interpretējusi Tiesa.

83 Šajā ziņā vispirms ir jānoraida prasītāju argumentācija, kas balstīta uz kļūdainu apgalvojumu, saskaņā ar kuru pamatregulas mērķis esot dzīvnieku labturības aizsardzība. Proti, kā tas konstatēts iepriekš 64. punktā, minētās regulas mērķis ir iekšējā tirgus darbības apstākļu uzlabošana, vienlaikus ņemot vērā dzīvnieku labturības aizsardzību.

84 Attiecībā uz EKL 95. pantu Tiesa ir nospriedusi, ka subsidiaritātes princips ir piemērojams gadījumos, kad Savienības likumdevējs izmanto šo juridisko pamatu, jo šajā tiesību normā tam ir piešķirta nevis ekskluzīva kompetence regulēt saimnieciskās darbības iekšējā tirgū, bet gan vienīgi kompetence uzlabot iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļus, izskaužot šķēršļus brīvai preču un pakalpojumu apritei vai novēršot konkurences izkropļojumus (iepriekš 41. punktā minētais spriedums lietā *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, 179. punkts).

85 Ir jākonstatē, ka pamatregulas mērķis nevar tikt pietiekami īstenots ar rīcību, kas tiktu veikta vienīgi dalībvalstīs, un tas pieprasa rīcību Savienības līmenī, uz ko norāda neviendabīgā valstu tiesību aktu attīstība šajā lietā (skat. iepriekš 38. un 39. punktu). No minētā izriet, ka paredzētās darbības mērķis labāk varēja tikt sasniegts Savienības līmenī.

86 Tā kā prasītāji nav iesnieguši nekādu citu informāciju savas argumentācijas atbalstam, tā ir jānoraida.

87 Otrkārt, attiecībā uz piedēvēto samērīguma principa pārkāpumu ir jāatgādina, ka samērīguma princips saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasa, lai Savienības iestāžu tiesību akti nepārsniegtu to, kas ir piemērots un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos leģitīmos mērķus, ņemot vērā, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais, un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem (skat. Tiesas 2011. gada 21. jūlija spriedumu lietā C-15/10 *Etimine*, Krājums I-6681. lpp., 124. punkts un tajā minētā judikatūra).

88 Attiecībā uz šo nosacījumu ievērošanas pārbaudi tiesā Tiesa Savienības likumdevējam ir atzinusi plašu rīcības brīvību tam piešķirto pilnvaru īstenošanā jomās, kurās tam ir jāizdara izvēle ar politiku, ekonomiku vai sociālām lietām saistītos jautājumos un kurās tam ir jāveic sarežģīti novērtējumi un izvērtējumi. Tādēļ runa nav par to, vai šajā jomā veiktais pasākums ir bijis labākais vai vienīgais iespējamais, jo tikai apstāklis, ka tas acīmredzami nav piemērots kompetento iestāžu izvirzītā mērķa sasniegšanai, var ietekmēt šāda pasākuma likumību (skat. iepriekš 28. punktā minēto spriedumu lietā *Vodafone* u.c., 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

89 Tomēr, lai arī pastāv šāda rīcības brīvība, Savienības likumdevējam sava izvēle ir jābalsta uz objektīviem kritērijiem. Turklāt, izvērtējot ar dažādiem iespējamiem pasākumiem saistītos ierobežojumus, tam ir jāpārbauda, vai ar veikto pasākumu sasniegtie mērķi var attaisnot saimnieciski negatīvas sekas, pat būtiskas sekas, kas rodas noteiktiem uzņēmējiem (skat. iepriekš 28. punktā minēto spriedumu lietā *Vodafone* u.c., 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

90 Šajā lietā no pamatregulas preambulas 10.–14. apsvēruma izriet, ka tās mērķis ir attiecīgo izstrādājumu iekšējā tirgus darbības uzlabošana, vienlaikus ņemot vērā dzīvnieku labturības aizsardzību, kā arī inuītu un citu iezemiešu kopienu īpašo situāciju. Turklāt salīdzinājums starp priekšlikumu pamatregulai un pašu regulu liecina, ka likumdevējs ir konkrēti analizējis situāciju Savienībā, kas prasīja veikt šo pasākumu, un ievērojami ir ierobežojis tā tvērumu salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu. It īpaši pamatregulā paredzēts vienīgi aizliegums laist tirgū konkrētos izstrādājumus un ar to tiek īstenota izvēles iespēja noteikt ļoti vispārīgu tiesību normu par aizliegumu, kam būtībā paredzēts tikai viens izņēmums, vienlaikus saskaņā ar pamatregulas 3. panta 4. punktu deleģējot Komisijai ar tā īstenošanu saistītu pasākumu veikšanu. No minētā ir jāsecina, ka paredzētie pasākumi bija strikti ierobežoti ar to, ko likumdevējs uzskatīja par vajadzīgu, lai novērstu šķēršļus norādīto izstrādājumu brīvai apritei.

91 Pirmkārt, prasītāju izvirzītie argumenti nepierāda, ka pamatregula ir acīmredzami nepiemērota, lai īstenotu sasniedzamo mērķi.

92 No vienas puses, tie neizvirza citus argumentus, lai atbalstītu savu apgalvojumu, saskaņā ar kuru pamatregulā paredzētais izstrādājumu no roņiem aizlieguma pasākums nevarot sniegt ieguldījumu iekšējā tirgus izveides sekmēšanā. No otras puses, tāpat kā piedēvētā subsidiaritātes principa pārkāpuma novērtējumā (skat. iepriekš 83. punktu), ir jānoraida viņu argumentācija, kas balstās uz kļūdainu apgalvojumu, saskaņā ar kuru pamatregulas mērķis esot dzīvnieku labturības aizsardzība.

93 Otrkārt, ir jānoraida arī prasītāju arguments, saskaņā ar kuru pamatregula pārsniedzot to, kas vajadzīgs, lai sasniegtu tās mērķus. Proti, minētās regulas samērīgais raksturs nebūtu vērtējams attiecībā uz citiem mērķiem, kas nav ar šo regulu sasniedzamie mērķi.

94 Prasītāju arguments, saskaņā ar kuru marķēšanas prasība būtu mazāk ierobežojoša un iedarbīgāka, lai sasniegtu pamatregulas mērķus, arī nevar tikt atbalstīts.

95 No pamatregulas izriet, ka likumdevējs ir izvērtējis un vēlāk noraidījis iespēju veikt pasākumu, ar kuru tiktu ļauts laist tirgū vienīgi tādus izstrādājumus no roņiem, kas atbilstu prasībām saistībā ar dzīvnieku labturību, kā arī – konkrētāk – marķēšanas pasākumu. Šajā ziņā minētās regulas preambulas 11. un 12. apsvērumā ir noteikts, ka, "lai gan varētu būt iespējams nogalināt un nodīrāt roņus, nesagādājot tiem nevajadzīgas sāpes, mokas, bailes un citādas ciešanas, ņemot vērā apstākļus, kādos medības

notiek, praktiski nav iespējams konsekventi pārbaudīt, kā mednieki ievēro dzīvnieku labturības prasības, vai vismaz ir ļoti grūti panākt, lai pārbaudes būtu efektīvas, kā to 2007. gada 6. decembrī secinājusi Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde", un ka "ir arī skaidrs, ka ar cita veida saskaņotiem noteikumiem, piemēram, ar marķēšanas prasībām, nevarētu panākt tādu pašu rezultātu [un ka] turklāt, ja ražotājiem, izplatītājiem vai mazumtirgotājiem tiktu prasīts marķēt izstrādājumus, kas ir pilnīgi vai daļēji iegūti no roņiem, tas šiem uzņēmējiem radītu ievērojamu slogu un arī būtu nesamērīgi dārgi gadījumos, kad no roņiem iegūti izstrādājumi ir tikai neliela daļa no attiecīgā izstrādājuma, [kamēr] savukārt šajā regulā paredzētos pasākumus būs vieglāk ievērot un tie arī nomierinās patērētājus".

96 No minētā ir jākonstatē, ka pēc tam, kad likumdevējs bija izvērtējis jautājumu par šo pasākumu tvērumu praksē, tas secināja, ka tie neļauj īstenot sasniedzamo mērķi un ka vispārēji aizliegt izstrādājumu no roņiem laišanu tirgū būtu vislabākais risinājums, lai nodrošinātu preču brīvu apriti. Neviens no prasītāju izvirzītajiem argumentiem nevar likt konstatēt, ka šie apsvērumi ir kļūdaini. Šajā ziņā ir jānorāda, ka tas, ka prasītāju ieskatā neviena iestāde vēl nav atzīta saskaņā ar apstrīdētās regulas 6. pantu un ka pašlaik pastāv vispārējs tirgū laišanas aizliegums, attiecas nevis uz pamatregulas, bet gan uz apstrīdētās regulas spēkā esamību.

97 Treškārt, attiecībā uz pamatregulas samērīgo raksturu šaurā nozīmē prasītāji apgalvo, ka tai ir nesamērīga ietekme uz inuītu kopienām, jo tai ir būtiska ietekme uz šo kopienu izdzīvošanu. Izņēmums attiecībā uz tām esot bez iedarbības, it īpaši tādēļ, ka inuīti paši nenodarbojas ar izstrādājumu no roņiem tirdzniecību.

98 Lai argumentētu šādu apgalvojumu, prasītāji atsaucas vienīgi uz specifiskiem prasības pieteikuma punktiem. Tomēr ir jākonstatē, ka minētajos punktos ir aprakstīts tikai inuītu kopienu dzīvesveids, viņu praktizētās roņu medības un šo iedzīvotāju dzīves un izdzīvošanas grūtības. Vienīgi prasības pieteikuma 34. punktā ir runa par pasākuma ietekmi uz viņu situāciju; tajā apgalvots, ka apstrīdētās regulas, to aplūkojot kopsakarā ar pamatregulu un kontekstā ar jau sniegto tās sašaurinošo interpretāciju, dēļ lielākās daļas izstrādājumu no roņiem eksportam uz Savienību esot nosliece izzust un ka līdz ar to inuītu izstrādājumu no roņiem eksports uz Savienību tiekot ļoti būtiski grauts. Tie secina, ka apstrīdētā regula, iespējams, izraisīs būtiska tirgus, kā arī ar to saistītas infrastruktūras izzušanu. Tiesas sēdē prasītāji piebilda, ka inuītiem nav citas izvēles kā vien sadarboties ar tirdzniecības uzņēmumiem un to infrastruktūrām un paciest grūtības, kas saistītas ar apstrīdēto atzīto iestāžu, kas izsniedz sertifikātus attiecībā uz izstrādājumiem no roņiem, kuri atļauti Savienības tirgū, sistēmu. Šādi apsvērumi, kas turklāt ir ļoti vispārīgi un neargumentēti, nepierāda inuītu kopienas izciestā kaitējuma esamību, kurš būtu nesamērīgs ar mērķi, kas sasniedzams ar pamatregulu.

99 Treškārt, attiecībā uz izvēlētā instrumenta, proti, regulas, izvēli ir jāatgādina, ka Protokola par subsidiaritātes principa un samērīguma principa piemērošanu 6. punktā ir paredzēts, ka "līdzvērtīgos apstākļos priekšroka jādod direktīvām, nevis regulām".

100 Šī tiesību norma ir jālasa tās kontekstā, tostarp ievērojot minētā Protokola par subsidiaritātes principa un samērīguma principa piemērošanu punkta pirmo teikumu, saskaņā ar kuru Savienības rīcības formai jābūt iespējami vienkāršai un piemērotai, lai pilnībā varētu sasniegt pasākuma mērķi un panākt efektīvu īstenošanu. Tādējādi ir jānorāda, ka, paredzot, ka "līdzvērtīgos apstākļos" priekšroka jādod direktīvām, šī tiesību norma atstāja likumdevējam rīcības brīvību attiecībā uz piemērojamā instrumenta izvēli.

101 Priekšlikuma pamatregulai 16. lappusē Komisija ir norādījusi, ka citi instrumenti, kas nav regula, nebūtu piemēroti, jo tostarp direktīvas īstenošanai jāveic valsts transponēšanas pasākumi, kas palielina atšķirīgas piemērošanas risku, un ka ir arī jāgarantē vienveidīga iespējamo atkāpju no spēkā esošajiem tirdzniecības aizliegumiem piemērošana.

102 Ņemot vērā pamatregulā paredzēto pasākumu, kuru būtībā veido aizliegums, kam pievienoti viens atbrīvojums un divi izņēmumi, un kurš prasa pasākumus, kas saistīti ar tā īstenošanu Savienības līmenī, ir jānorāda, ka Savienības likumdevējs ir ievērojis šīs prasības un ka nav ticis pierādīts, ka pieņemt direktīvu būtu bijis piemērotāk. Turklāt pamatregulā ieviešot vispārīgu tiesību normu, kas ir piemērojama, sākot no divdesmitās dienas pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tās 8. pantā nosakot, ka tās 3. pants, kurā ir ietverta pasākuma būtība, ir piemērojams, sākot no 2010. gada 20. augusta, ar šo pamatregulu tika nodrošināta ātra aizlieguma principa spēkā stāšanās, tomēr atstājot Komisijai nepieciešamo laiku, lai tā veiktu pasākumus attiecībā uz tās īstenošanu.

103 Tādējādi šī pamata otrā daļa arī ir jānoraida.

– Par trešo pamata daļu saistībā ar pamattiesību pārkāpumu

104 Prasītāju ieskatā ar pamatregulu tiek pārkāpts Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK") Papildprotokola Nr. 1 1. pants, kā arī ECPAK 8. pants, lasot to kopsakarā ar tās 9. un 10. pantu un atbilstoši Tiesas judikatūrā sniegtajai tā interpretācijai, kā arī to pamattiesības tikt uzklausītiem. Šīs tiesības arī esot jāinterpretē, ņemot vērā tiesību normas attiecībā uz pirmiedzīvotāju tautu tiesībām starptautiskajās tiesībās, kādas tās it īpaši izriet no Apvienoto Nāciju Organizācijas 2007. gada 13. septembrī pieņemtās Deklarācijas par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām 19. panta.

105 Sākotnēji ir jānorāda, ka ar ECPAK pantiem, uz kuriem atsaucas prasītāji, paredzētā aizsardzība Savienības tiesībās ir ieviesta attiecīgi ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (OV 2010, C 83, 389. lpp.) 17., 7., 10. un 11. pantu. Tādēļ ir jāatsaucas vienīgi uz šīm hartas normām (šajā ziņā skat. Tiesas 2011. gada 8. decembra spriedumu lietā C-386/10 P, *Chalkor*/Komisija, Krājums, I-13085. lpp. 51. punkts).

106 Pirmkārt, prasītāji apgalvo, ka pamatregulā nav ņemtas vērā viņu īpašumtiesības, jo tai esot ietekme uz prasītāju tiesībām Savienībā komerciāli izmantot izstrādājumus no roņiem, kas ir būtisks viņu ienākumu avots, un līdz ar to uz inuītu iedzīvotāju veselību un labklājību. Šāds prasītāju īpašumtiesību izmantošanas ierobežojums neesot pamatots, ja vien tas nav samērīgs ar sasniedzamo mērķi. Prasītāji apgalvo, ka Tiesas 2008. gada 3. septembra spriedumā apvienotajās lietās C-402/05 P un C-415/05 P *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (Krājums, I-6351. lpp.) izdarītie secinājumi esot piemērojami attiecībā uz viņiem, jo šis aizliegums nozīmējot būtisku viņu īpašumtiesību izmantošanas ierobežojumu.

107 Vispirms ir jāsecina, ka fakti šajā lietā ir ļoti atšķirīgi no tiem, attiecībā uz kuriem tika pieņemts iepriekš 106. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, kurā runa bija par līdzekļu iesaldēšanas pasākumu, attiecībā uz kuru Tiesa norādīja, ka, pat ja tas ir nodrošināšanas līdzeklis, kura mērķis nav atņemt minētajām personām to īpašumu, tas neapstrīdami paredz ierobežot prasītāja minētajā lietā īpašumtiesību izmantošanu, kas ir ierobežojums, kurš turklāt ir uzskatāms par ievērojamu, ievērojot līdzekļu iesaldēšanas vispārējo piemērojamību un datumu, no kura tā ir tikusi piemērota. Šajā lietā prasītāji būtībā atsaucas uz kaitējumu viņu īpašumtiesībām attiecībā uz nomedītajiem roņiem.

108 Ir jāatgādina, ka pamatregulā nav aizliegts laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuītu vai citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku. Prasītāji apgalvo, ka šī tiesību norma ir "tukša čaula". Tomēr, pat uzskatot, ka iepriekš 106. punktā minētajā spriedumā apvienotajās lietās *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija ietvertie secinājumi varētu tikt pārņemti šajā spriedumā, prasītāji nav iesnieguši pierādījumus, kuri liecinātu par to, ka šīs pamatregulas tiesību normas dēļ vien viņu īpašumtiesībām būtu nodarīts kaitējums. Kā jau norādīts iepriekš 98. punktā, prasības pieteikuma punktos, uz kuriem šajā ziņā atsaucas prasītāji, sniegtie paskaidrojumi attiecībā uz minēto nav lietderīgi.

109 Turklāt, tā kā prasītāji ir ļoti dažādas izcelsmes un lielākā daļa no tiem nepieder inuītu kopienām, tiem būtu jāpierāda ietekme uz to īpašumtiesībām atkarībā no dažādajām kategorijām, kurām tie pieder. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa ir precizējusi, ka garantijas, ko sniedz īpašumtiesības, nevar tikt attiecinātas uz parastu interešu vai komerciālu iespēju aizsardzību, kuru gadījuma raksturs ir raksturīgs pašai saimnieciskās darbības būtībai (šajā ziņā skat. Tiesas 2008. gada 9. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-120/06 P un C-121/06 P *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, Krājums, I-6513. lpp., 185. punkts). Tādējādi prasītāju argumentācija attiecībā uz šo aspektu nevar tikt atbalstīta.

110 Otrkārt, attiecībā uz apgalvoto tiesību tikt uzklausītiem pārkāpumu prasītāji norāda, ka saskaņā ar judikatūru būtisku indivīdu īpašumtiesību ierobežošanas gadījumā piemērojamajām procedūrām ir jāsniedz attiecīgajai personai atbilstoša iespēja aizstāvēt savas intereses kompetentajās iestādēs. Turklāt šīs tiesības būtu jāinterpretē, ievērojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācijas par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām 19. pantu.

111 Šī argumentāciju nevar tikt atbalstīta. Vispirms attiecībā uz tiesībām tikt uzklausītam pirms savu īpašumtiesību ierobežojuma konstatēšanas ir jāatgādina, ka prasītāji nav pierādījuši jebkāda kaitējuma viņu īpašumtiesībām esamību (skat. iepriekš 106.–109. punktu).

112 Turpinot ir jāatgādina, ka Savienības kompetence ir jāīsteno, ievērojot starptautiskās tiesības; turklāt Tiesa ir precizējusi, ka tiesību akts, kas ir pieņemts, īstenojot šo kompetenci, ir interpretējams un tā piemērošanas joma ir nosakāma, ievērojot piemērojamās starptautisko tiesību normas (skat. iepriekš 106. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation* /Padome un Komisija, 291. punkts un tajā minētā judikatūra). Norma, uz kuru atsaucas prasītāji, ir ietverta deklarācijā, un tai līdz ar to nav nolīguma saistoša spēka. Nevar tikt uzskatīts, ka šī deklarācija var sniegt inuītiem autonomas un papildu tiesības salīdzinājumā ar tām, kas paredzētas Savienības tiesībās.

113 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru Savienības tiesību akta, kas balstīts uz kādu Līguma pantu, pieņemšanas procedūrā vienīgie apspriešanās pienākumi, kas ir saistoši Savienības likumdevējam, ir tie, kas noteikti konkrētajā pantā (Tiesas 1999. gada 14. oktobra spriedums lietā C-104/97 P *Atlanta*/Eiropas Kopiena, *Recueil*, I-6983. lpp., 38. punkts). EKL 95. pantā likumdevējam taču nav uzlikts īpašs pienākums apspriesties ar prasītājiem.

114 Katrā ziņā Komisija, kuru atbalsta Parlaments un Padome, apgalvo, ka inuītu kopienas ir plaši un vairākkārt uzklausītas gan pamatregulas, gan piemērošanas pasākumu izstrādes laikā. Prasītāji apstrīd atsevišķu minēto sanāksmju piemērotību un lietderību. Tomēr nav apstrīdēts, ka atbrīvojums attiecībā uz inuītiem ticis ieviests pēc 2009. gada 21. janvāra sanāksmes, kurā inuītu kopienas tikušas pārstāvētas.

115 Visbeidzot, no pamatregulas preambulas 14. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevējs patiešām ir ņēmis vērā inuītu kopienu īpašo situāciju, kāda tā minēta Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, un ka šī iemesla dēļ tas uzskatīja, ka ir jāatļauj atbrīvojums attiecībā uz izstrādājumiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic šīs kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku.

116 Treškārt, prasītāju ieskatā, pieņemot pamatregulu, likumdevējs neesot atradis pareizo līdzsvaru, izsverot inuītu intereses un ar minēto regulu sasniedzamās intereses, kas būtiski esot ietekmējis prasītāju dzīves apstākļus un – vispārīgāk – inuītu iedzīvotāju dzīves apstākļus.

117 Šī argumentācija ir jānoraida. Proti, prasītāji neizvirza ne argumentus, ne pierādījumus, kas pierādītu apgalvoto ECPAK 8. panta pārkāpumu. Kā norādīts iepriekš 98. un 108. punktā, prasības pieteikuma punktos sniegtie paskaidrojumi, uz kuriem šajā ziņā atsaucas prasītāji, nesniedz vairāk informācijas šajā ziņā. Attiecībā uz ECPAK 9. un 10. pantu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 10. un 11. pantu prasītāji atzīst, ka tie nav tieši pārkāpti ar pamatregulu.

118 Ir lietderīgi atgādināt, ka no pamatregulas preambulas 15. apsvēruma izriet, ka tā tieši neietekmē ne Savienības tiesību normas, ne valstu tiesisko regulējumu attiecībā uz roņu medībām, un ka saskaņā ar minētās regulas 3. panta 1. punktu ar to ir ļauts laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuītu vai citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku.

119 Tādējādi ir jānoraida šī pamata trešā daļa un līdz ar to šis prasības pamats pilnībā.

Par otro prasības pamatu – pilnvaru nepareizu izmantošanu

120 Saistībā ar šo pamatu, kas izvirzīts pakārtoti, prasītāji apgalvo, ka Komisija esot izmantojusi savas pilnvaras citam mērķim, nevis tam, attiecībā uz kuru tās tai ir piešķirtas. Proti, tā vietā, lai paredzētu efektīvu atbrīvojumu attiecībā uz inuītiem, Komisija esot rīkojusies ar mērķi bloķēt jebkādu izstrādājumu no roņiem laišanu Savienības tirgū, tostarp tādu izstrādājumu laišanu tirgū, kas iegūti no medībām, ko veic inuīti.

121 Kā Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ar tiesību aktu ir nepareizi izmantotas pilnvaras tikai tad, ja, pamatojoties uz objektīvām, atbilstīgām un saskanīgām pazīmēm, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš norādīts, vai lai izvairītos no procedūras, kas īpaši paredzēta Līgumā piemērošanai attiecīgā gadījuma apstākļos (Tiesas 1990. gada 13. novembra spriedums lietā C-331/88 *Fedesa* u.c., *Recueil*, I-4023. lpp., 24. punkts, un 2001. gada 22. novembra spriedums lietā C-110/97 Nīderlande/Padome, *Recueil*, I-8763. lpp., 137. punkts).

122 Atbilstošie apstrīdētās regulas preambulas apsvērumi ir izteikti šādi:

"(1) [Pamat]regula ļauj laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuīti un citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku. [..]

(2) Tādējādi, lai nodrošinātu [pamat]regulas vienveidīgu piemērošanu, ir nepieciešams noteikt sīki izstrādātas prasības šādu izstrādājumu no roņiem importam un laišanai Savienības tirgū.

(3) Laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuīti un citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku, būtu jāatļauj vienīgi tad, ja šādas medības ir neatņemama kopienas kultūras daļa un ja izstrādājumus no roņiem vismaz daļēji izmanto, patērē vai apstrādā kopienās saskaņā ar to tradīcijām.

[..]

(5) Šā īpašā izņēmuma kontekstā būtu jāievieš efektīvs mehānisms, lai nodrošinātu šo prasību ievērošanas pienācīgu pārbaudi. [Šim mehānismam nebūtu jāierobežo tirdzniecība lielākā mērā, nekā tas nepieciešams.]

[..]

(12) Ņemot vērā to, ka šī regula nosaka sīki izstrādātus [pamat]regulas [3. panta], ko piemēro no 2010. gada 20. augusta, īstenošanas noteikumus, tai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā."

123 Arī saskaņā ar apstrīdētās regulas 3. pantu:

"1. Izstrādājumus no roņiem, kas iegūti medībās, kuras veic inuīti vai citas iezemiešu kopienas, drīkst laist tirgū tikai tad, ja var konstatēt, ka tie ir iegūti roņu medībās, kuras atbilst visiem sekojošajiem nosacījumiem:

a) roņus nomedījuši inuīti vai citas iezemiešu kopienas, kuras tradicionāli medī roņus kopienā un attiecīgajā ģeogrāfiskajā reģionā;

b) saistībā ar roņu medībām iegūtos izstrādājumus kopienās vismaz daļēji izmanto, patērē vai apstrādā saskaņā ar tradīcijām;

c) roņu medības kopienai palīdz nodrošināt iztiku.

2. Laižot tirgū izstrādājumus no roņiem, tiem pievieno 7. panta 1. punktā minēto sertifikātu."

124 Saskaņā ar apstrīdētās regulas 6. un 7. pantu sertifikātus, kuri apliecina, ka izstrādājumi no roņiem atbilst noteiktajiem nosacījumiem, izsniedz "atzītās iestādes".

125 Visbeidzot, minētās regulas 12. pantā ir paredzēts, ka tā stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

126 Prasītāji izvirza divas argumentu virknes. Pirmkārt, apstrīdētā regula neesot pieņemta saprātīgā termiņā pirms aizlieguma laist tirgū piemērošanas sākuma. Komisija esot novilcinājusi laiku, gatavojot "inuītu izņēmuma" īstenošanu.

127 Otrkārt, apstrīdētā regula, kādu to pieņēmusi un interpretējusi Komisija, liedzot "inuītu izņēmumam" jebkādu lietderību. It īpaši, pārkāpjot šo pantu, ar apstrīdēto regulu esot aizliegts laist Savienības tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuītu kopienas, bet kurus pēc tam pārstrādā vai pārdod citas kopienas, nevis inuīti.

128 Ir jākonstatē, ka neviens no šiem apgalvojumiem, kuri lielākoties nav argumentēti, šajā lietā nepierāda, ka Komisija būtu izmantojusi savas pilnvaras citiem mērķiem, nevis apstrīdētās regulas preambulas 2. apsvērumā minētajiem.

129 Pirmkārt, attiecībā uz laiku, kad pieņemta apstrīdētā regula, ir jāsecina, ka tā tikusi pieņemta 2010. gada 10. augustā, publicēta 2010. gada 17. augustā un saskaņā ar tās 12. pantu stājusies spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas, proti, 2010. gada 20. augustā jeb pamatregulas 3. panta 1. punkta piemērošanas pirmajā dienā. Tas pats par sevi neļauj uzskatīt, ka Komisija ir rīkojusies ar mērķi likt šķēršļus noteiktā mērķa īstenošanai. Tostarp Komisijai nevar tikt pārmests, ka tā ir apspriedusies ar dažādām iesaistītajām pusēm, tostarp dzīvnieku tiesību aizsardzības organizācijām. Prasītāju izklāstītie apsvērumi veido Komisijas vadītās apspriešanas procedūras kritiku, bet nevar tikt uzskatīti par pilnvaru nepareizas izmantošanas pierādījumiem. Tieši pretēji, tas, ka Komisija ir apspriedusies ar dažādām pusēm, tostarp inuītu kopienu pārstāvjiem, varētu vienīgi norādīt uz to, ka tā patiešām gribēja ņemt vērā visus atbilstošos elementus attiecībā uz risināmo problēmu. Tostarp, nenonākot pretrunā ar prasītājiem, Komisija norāda, ka vairāki prasītāji piedalījās 2009. gada 18. novembra sanāksmē, kurā informatīvs paziņojums par iecerēto tiesību aktu tika izdalīts un apspriests; pēc tam tas nekavējoties tika publicēts internetā. Turklāt Komisija 2010. gada 2. jūnijā internetā publicēja apstrīdētās regulas projektu.

130 Otrkārt, attiecībā uz argumentāciju saistībā ar to, ka Komisija esot pārāk plaši interpretējusi aizliegumu un pārāk šauri – atkāpes no tā, ir jānorāda, ka ar to prasītāji faktiski kritizē ar apstrīdēto regulu paredzēto pasākumu saturu un iedarbību, kas viņu ieskatā neatbilstot šīs regulas mērķim, kāds tas definēts pamatregulā. Prasītāji apgalvo, ka apstrīdētās regulas saturs, kā to interpretē Komisija,

pierādot, ka patiesais Komisijas sasniedzamais mērķis bija atšķirīgs no tā, kura dēļ pamatregulā tai bija piešķirtas pilnvaras. Šo apgalvojumu atbalstam tie iesniedz paziņojumus, kuri ietver Komisijas un valsts iestāžu interpretāciju attiecībā uz paredzēto tiesību normu piemērošanu praksē. Tomēr nekas ne šajā argumentācijā, ne lietas materiālos neļauj konstatēt, ka šādas iedarbības īstenošana, kas ir šķietami nelabvēlīga iesaistīto izstrādājumu tirdzniecībai, apstrīdētās regulas pieņemšanas laikā bija Komisijas sasniedzamais mērķis. Prasītāju argumentācija drīzāk norāda uz nepieciešamību pārbaudīt minēto paziņojumu atbilstību pamatregulai.

131 Tādējādi šis prasības pamats ir jānoraida.

132 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, prasība atcelt tiesību aktu un līdz ar visa prasība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

133 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs, tiem jāpiespriež segt pašiem savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.

134 Atbilstoši šī paša reglamenta 87. panta 4. panta pirmajai daļai Padome un Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Inuit Tapiriit Kanatami*, *Nattivak Hunters and Trappers Association*, *Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association*, *Jaypootie Moesesie* k-gs, *Allen Kooneeliusie* k-gs, *Toomasie Newkingnak* k-gs, *David Kuptana* k-gs, *Karliin Aariak* k-dze, *Canadian Seal Marketing Group*, *Ta Ma Su Seal Products, Inc.*, *Fur Institute of Canada*, *NuTan Furs, Inc.*, *GC Rieber Skinn AS*, *Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland)*, *Johannes Egede* k-gs, *Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)*, *William E. Scott & Son*, *Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine*, *Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi* un *Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus;

3) Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome sedz paši savus tiesāšanās izdevumus.

Dittrich Wiszniewska-Białecka Prek

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2013. gada 25. aprīlī.

[Paraksti]